

Göteborgs Nation bokslut för räkenskapsåret 2015-2016 - en kommentar

I nedanstående kommentar är min ambition att förklara och utreda de mest utmärkande siffrorna i bokslutet för ovan nämnt räkenskapsår. De poster som inte skiljer sig väsentlig från tidigare räkenskapsår utan att man borde ha förväntat sig detta lämnas i kommentaren därhän. Vidare kommenteras nationens resultat, inestående likviditet och lagervärde fram till bokslutets sista datum, 2016-06-30. De siffror som presenteras är för enkelhetens skull avrundade till närmsta tusental. Uppmaningar och tips till sittande och kommande kuratell har i bokslutet kursiverats.

Balans

Nedan presenteras nationens balanser i stora drag. Särskilt anmärkningsvärt är nationens barlagervärde och den lösenfond som finns för nationens skrivare.

Barlagervärde

Nationens barlagervärde under sommaren har varit 62 tkr, vilket är betydligt högre än önskvärt. Att ha alkohol stående över sommaren är en risk ur både stöld- och olycksaspekt men alkohol är också en färskvara vilket innebär att den blir dålig om den står för länge! Här vill jag lämna en *stark uppmaning* till kommande kuratorer att då nationen är stängd under längre perioder *se till* att barlagervärdet är *så lågt som möjligt*.

Kassa och Bank

Under året har nationens likvid ökat kraftigt. Sammanlagd likvid av kassa och bank uppgår till närmare 730 tkr. Nämnas bör att 188 tkr av dessa är donationer från landsmän öronmärkta åt den fönsterrenovering som planerats för bostadsdelen av nationens fastighet. Önskvärt är därför att dessa pengar snarast möjligt förs över till fastigheten. Detta för att de inte ska råka spenderas av misstag.

Fordran Kort

En betalning av en gammal medlemskund å 1 tkr gjordes 2016-06-30. Detta belopp förs över till banken först 2016-07-01, därför är den här posten inte är noll (så ska annars ska vara fallet).

Sparkonto Nationsfonder

På uppmaning av styrelsen har jag under mitt år startat ett nytt bank- och bokföringskonto (1970) dit en del pengar helt enkelt överförts från nationens företagskonto (1930). Anledningen till detta är att de, precis som nämndes ovan, inte ska råka spenderas i onödan.

Kundfordringar

Nationens kundfordringar uppgår till 44 tkr. Ungefär 20 tkr av dessa är medlemsskulder vilket innebär att dessa har minskat med närmare 5 tkr under året. Även om denna minskning är att betrakta som positiv hade en större minskning såklart varit önskvärd. Några av de skuldsatta medlemmarna har varit det en längre tid, vilket såklart är problematiskt.

Leverantörsskulder

Nationen har leverantörsskulder på 39 tkr. Ett belopp som inte är speciellt anmärkningsvärt. De leverantörer som har fordran på den absoluta merparten av beloppet är Carlsberg, Menigo, Folkessons Röd & Revision¹, samt skulder till andra nationer och Kuratorskonventet.

Lösenfond för skrivare

Under året har även den s.k. lösenfonden för skrivaren (2479) tagit slut. Anledningen till detta är att de pengar vi fick i samband med byte av skrivarleverantör helt enkelt inte räckte för att täcka de kostnader som skulle lösa ut oss ur vårt tidigare avtal. Något som enligt nuvarande leverantör och en tidigare andre kurator ska ha berott på en felräkning. Under året har dock en ny förhandling med vår befintliga leverantör ägt rum. Leverantören förband sig då att både uppgradera vår skrivare samt att betala ut ett kompletterande belopp i syfte att täcka upp vår kvarvarande skuld. Dessa pengar har dock inte kommit in än (2016-09-07) vilket är oroväckande. Här uppmanar jag därför min efterträdare att *anstränga sig för att de faktiskt betalas ut.*

Resultat

Nationens verksamhet tenderar att variera vartannat år. Under 2015-2016 har Göteborgs nation inte stått värd för de traditionella sittningarna Skelettgasquen och Monismaniensittningen, vilket var fallet under 2014-2015. Det här är sittningar där det normalt kommer mycket folk och som ger möjlighet till efterföljande klubbar med 04-släpp. Bokföringsåret har även innefattat betydligt mindre uthyrningsverksamhet. Under uthyrningar och klubbar höjer nationen normalt sina priser i baren vilket ökar de marginalerna. Mindre klubb- och uthyrningsverksamhet har alltså en direkt negativ effekt på de vinstmarginaler som presenteras nedan.

¹ Arvode till nationens siffergranskare, Gingen.

Ytterligare en förklaring är att dessa prishöjningar inte alltid gjorts. Under 2015-2016 har även Valborg legat på ofördelaktiga datum jämfört med tidigare år, detta får också ses som en förklaring till de minskade marginalerna. Vad som däremot kan sägas är att pubverksamheten verkar ha fungerat bättre under inestående än föregående år, mer om detta nedan.

Bidrag

Via nationernas samarbetsorgan Kuratorskonventet (KK) förhandlas vartannat år ett avtal men vår matleverantör Menigo. En del i detta avtal är en ren bonus som går ut till alla nationer baserat på storlek. Att det under året finns en så pass stor bidragsintäkt, närmare 78 tkr, jämfört med föregående år beror helt enkelt på att avtalet förhandlats om att och detta bidrag därmed betalats ut.

Intäkter och Kostnader Sprit, Vin, Flasköl, Cider, Fatöl

Då samma analys är giltig för alla de i rubriken nämnda inkomst- och kostnadsposterna kommer de här nedan att diskuteras i klump. Under 2015-2016 har problemen med svinn diskuterats mycket i styrelsen och varit ett av de stora orosmomenten för nationen. Till höger kan man se en sammanställning av de berörda intäktskontona, 3110-3116², samt kostnadskontona, 4010-4035³. Denna sammanställning visar dock en lite gladare bild än vad som rätt under året. Under 2015-2016 har marginalerna på Sprit och Cider ökat. Att marginalerna på spriten ökat beror förmodligen till stor del på att man under klubbar sålt något mer sprit jämfört med tidigare år samt att man valt att köpa in en del billigare spritsorter. Likaså har vi under våren sålt cider på tapp vilket har betydligt högre vinstmarginal och således också genererar en betydande vinst jämfört med förra året. Detta är glädjande.

Däremot har vi sämre marginaler på öl och betydligt sämre marginaler på vin. Detta ska ses i ljuset av att vi samtidigt har haft en förbättrad allmän pubverksamhet vilket borde ha lett till en förbättring av marginalerna jämfört med förra året, allt annat lika. De minskade marginalerna om tio procentenheter kan

alltså anses vara en för lågt skattad siffra givet årets förutsättningar, svinnet kan vara märkbart högre. Svinn kan förväntas i all typ av verksamhet, speciellt när de arbetande inte är fullt ut professionella, men att det ökar utan att något i verksamheten

Period	150701–160630 (Hela året)	140701–150630 (Elins år)
ÖL		
Intäkt Öl	857 292,21	788 879,33
Inköp Öl	589 385,54	511 022,31
Vinst	267 906,67	277 857,02
Marginal	145,5%	154,4%

Period	150701–160630 (Hela året)	140701–150630 (Elins år)
CIDER		
Intäkt Cider	214 491,38	175 610,06
Inköp Cider	124 460,19	108 124,81
Vinst	90 031,19	67 485,25
Marginal	172,3%	162,4%

Period	150701–160630 (Hela året)	140701–150630 (Elins år)
SPRIT		
Intäkt Sprit	580 563,09	657 156,62
Inköp Sprit	222 201,56	276 346,7
Vinst	358 361,53	380 809,92
Marginal	261,3%	237,8%

Period	150701–160630 (Hela året)	140701–150630 (Elins år)
VIN		
Intäkt Vin	122 199,97	156 965,17
Inköp Vin	109 887,03	103 994,96
Vinst	12 312,94	52 970,21
Marginal	111,2%	150,9%

² Intäkt Sprit, Vin, Flasköl, Cider och Fatöl (Då posten fatöl infördes under januari 2016 behandlas den här sammanslagen med posten flasköl för att få ett index som är jämförbart med tidigare år).

³ Kostnad Sprit, Vin, Flasköl, Fatöl och Cider (även här är posterna Flask- och Fatöl hopslagna).

förändras bör man se allvarligt på. *Uppmaningen* till kommande andre kurator och kuratel är därför att vidta åtgärder för att *kartlägga svinn* bättre samt att *tydligare informera de som arbetar* i verksamheten om hur svinn påverkar nationens ekonomi och resultat. Rörande de riktigt dåliga marginalerna på vin ser jag primärt tre förklaringar. För det första kan dyrare vin köpts in under 2015-2016. För det andra kan de kvantiteter som köpt in varit överdimensionerade. Och slutligen har året bjudit på färre stora sittningar - där marginalerna på vin är betydligt högre än när det säljs i baren. Det sistnämnda är en strukturell problematik som man inte förändrar så enkelt medan de två tidigare förklaringarna är tecken på att *inköp av vin behöver avvägas betydligt mer noggrant i fortsättningen*.

Intäkt och Kostnad Mat

Den argumentation som inledningsvis förts kring nationens allmänna tillstånd under året gör sig även här påmind. Nationen har köpt in mat för närmare 380 tkr medan de har sålt för 660 tkr. Jämför med förra året var motsvarande siffror 380 och 690 tkr. Denna fallande marginal har dock en ganska naturlig förklaring. De uteblivna matintäkterna för de två förlorade sittningarna bärs här upp av ökade matintäkter i puben. Att vår regelbundna verksamhet går så pass mycket bättre är något att glädjas åt.

Kostnader Ljud och Ljus

Nationen har som ovan nämnts haft färre klubbar under året jämfört med föregående år. Det, sammantaget med att vi aktivt arbetat med billigare lösningar för ljud och ljus, gör att våra kostnader för den här posten har minskat från 113 till 80 tkr.

Kassadifferens

Under året har vi också börjat bokföra kassadifferensen på ett nytt sätt vilket gör att det här kontot märks ut. Den negativa differensen beror i största utsträckning inte på att det faktiskt saknas pengar i kassan utan snarare på att det slås in för mycket försäljning av misstag. Detta kan till stor del förklaras av att man på nationen inte arbetar med professionell personal.

Kostnader Städ

Under föregående år köptes en städmaskin. Kostnaden för den var ungefär 30 tkr vilket förklarar skillnaden mellan föregående och inestående år här.

Kostnader GBG-Shopen

Under året tog nationens sångböcker slut. Nödvändiga åtgärder vidtogs och därför har 2015-2016 en kostnad på närmare 13 tkr här. Nationen har under året även köpt in pins.

Hyra Fastigheten

Differensen på närmare 40 tkr här beror på att nationen återigen betalar hyra till fastigheten, något vi bara gjorde under halva föregående år

Hyra Maskiner + Kontokortavgifter

Under året har vårt kortinlösensavtal omförhandlats vilket gör att vi på dessa båda poster sparat in närmare 30 tkr⁴.

Tillsynsavgifter

En något problematisk höst innebar att vi fick besök av kommunens Miljö och Hälsa-enhet fler gånger än vad som är normalt. Detta är något nationen debiteras för och därför är våra kostnader här också högre. Tyvärr har Anticimex, som hjälper oss med den här typen av problematik, inte tagits in i samma utsträckning som tidigare år, vilket leder till att den kostnadsposten (6385) också minskat.

Löner till tjänstemän och Löner vanlig personal

Här har det mest troligt skett en miss i det automatiserade löneprogrammet. Löner som borde bokförts som "tjänstemän" har här hamnat under posten "vanlig personal" istället. Detta har ingen reell påverkan annat än att det ser en aning märkligt ut i resultatrapporten. Att de totala lönekostnaderna, inkluderat både lönerna och arbetsgivaravgifter, är nästan lika stora som föregående år kanske den uppmärksamma granskaren noterat. Mycket riktigt har vi 2015-2016 haft färre uthyrningar och därmed borde även lönekostnaderna vara lägre. Vad som däremot också hänt under perioden är att de sänkta arbetsgivaravgifterna för unga försvunnit och att den kostnaden således ökat jämfört med föregående år. Dessa två förändringar tar i stort sett ut varandra och resultatet blir därför ungefär detsamma. Om uthyrningsverksamheten tar fart igen under den kommande hösten kan vi därför vänta oss ökade kostnader här.

Avslutande kommentarer

Budgeten för 2015-2016 var mycket stramt satt. Under perioden har jag därför tvingats avstå från många investeringar och arbetat mycket med att minska kostnader på flera olika områden. Detta arbete får på det stora hela anses framgångsrikt. Nationen gör för perioden ett resultat på dryga 100 tkr, 87 tkr mer än budgeterat vilket såklart är glädjande. Bidraget från Menigo samt de besparingar som gjorts i samband med förhandlingar om kortinlösensavtal utmärker sig här som stora lyckobringare, utan dessa gåvor och besparingar hade nationens resultat under perioden mycket väl kunnat bli negativt.

⁴ 10 tkr av skillnaden kan inte tillskrivas den här förändringen utan beror på flera andra mindre besparingar.

Besparingar kan dock bara hjälpa nationen till en viss gräns. Att minska svinnet, dimensionera sittningsmat och -vin bättre samt att öka *intäkterna* i form av att utöka uthyrningsverksamheten kommer bli avgörande utmaningar för nationen framöver.